

18. aastaläät.

Ülfit nummer 2 marka.

Meie Mats

Toimetus ja talitus asub Harju tän. 46/15.

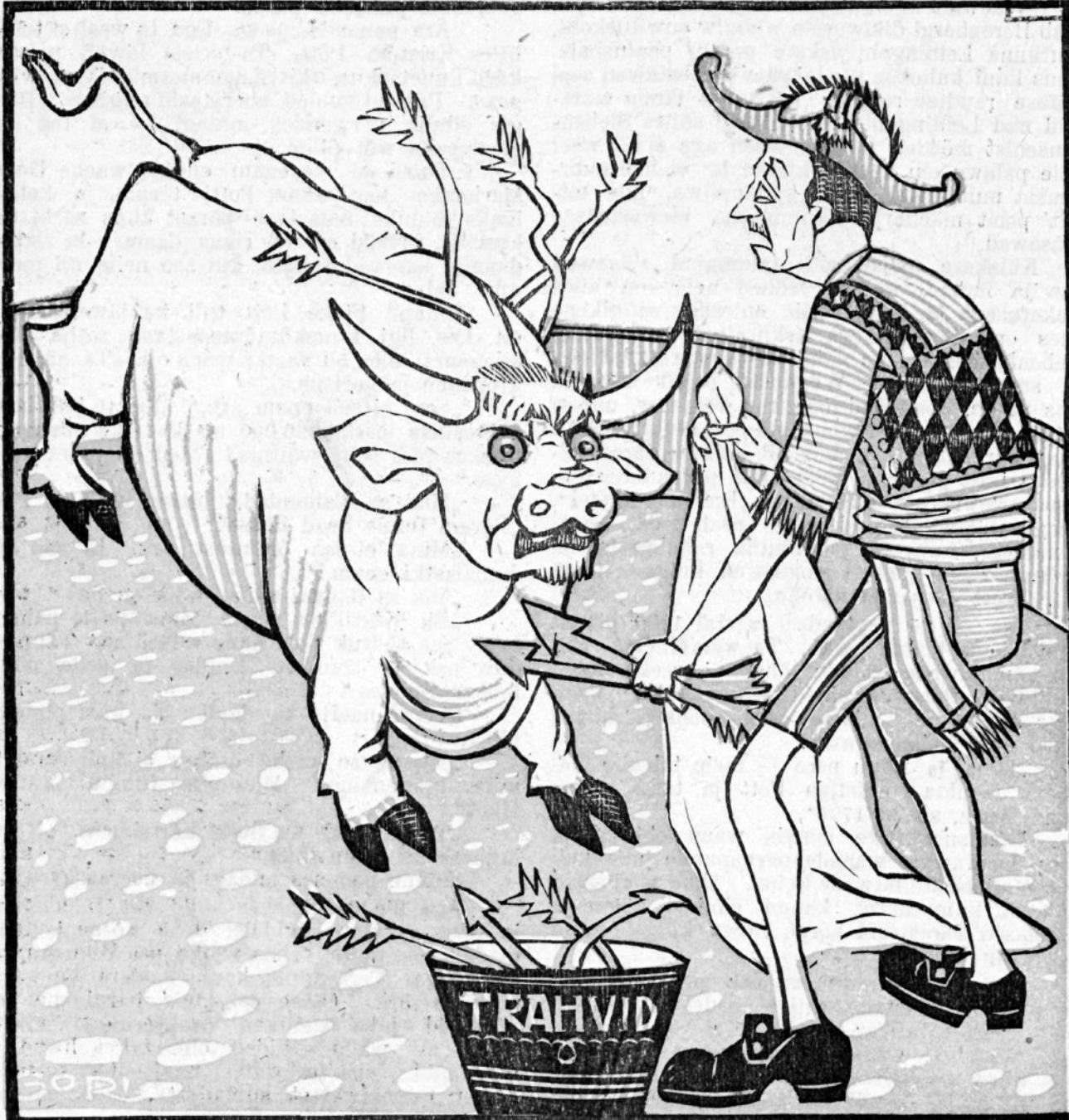
Nr. 57. (239)

Laupäeval, 20. märtsil 1920.

Nr. 57. (239)

Härjawõitlus.

EESTI
RAHVIS-
RAAMATIKOGU

O, torreador! Sa marodööri, sahkerdajat
mööda areeni taga ajad
ja noole järel lased noole,

kuid lõppu ei tule selle loole.
On asjata su püüd ja hool,
ei surmata wõj paprenooll!

Prokuröör.

Luisse Westkirchi romaan.

1.

Madala mäeaheliku jalal seisab teiste väikese kogukondade keskel Siebenhauseneni küla kõne. Põhja pool küla seisavad küla põllud, mis nagu kirju malelaud lagendikku täidavad. Lõonna, lääne ja ida poolt piirab külakest tihe lehepuumets, mis nagu Okasroosikese loss küla väiksust varjab.

Waewalt weerandtunnitee eemal, mäeküljel, asub Berenbergi õitswusele walmiw suwituskoht, suurlinna Leiningeni sakste parem peatuspaik. Kuus kuni kaheksa korda päewas peatawad seal väikse raudtee rongid. Iga tunni järele wura wad nad Leingenist Berenbergi sõites Siebenhausenist mööda. Siebenhausen aga ei ole veel selle palawa elu keerdu kistud ja ei näe suur linnast muud kui pakse suitsupilwa, mis teiselt poolt mäeharja liikumatuna taewasinasse töusewad.

Külakese majad ehk talumajad seisavad õue ja lautade wahel. Mõned neist on alles olekatusega ja kõgil Neil on waga salmikene ühes omaniku nimega ärkliseinale waabatud. Siebenhausenis pole näha ei suurt rikkust ega ka suurt waesust. Wanemad pojad hariwad oma põdu, nooremad töötawad väikeses, unises mäekaewanduses. Nelja aasta eest asutati „Poolkuu“ kõrtsi ligidale, mis all külatee ääres seisab ja isalt pojale ja pojapojale pärandatud on, üles mäeweerule uus kõrts „Roheline mänd“. Keegi wäljast tulnud mees peab seda, keegi linnamees, kuiwetu ja himulik raha peale, ja Siebenhausen mehed jooksewad hulgana tema juure, sest koos meelitab ju.

See oli 25. septembril aastal 1900 pärast lõunat kella kolme paiku. Taewas sinetas rebitud kõuepilwede wahelt, öhk oli raske nagu juulikuul. Palawuselained wirwendasid „Poolkuu“ ärklist üle, mis tee pool seisis ja kirjud tähed ukse kohal sirasid:

„Mina ja minu pere — meie tahame Jeshowat teenida. Kristjan Pott ja tema naine Anna Marie, aastal 1775“.

Mõnususewirwe lehwis wana ehituse ja õues kaswate wanade pärnapuude juba kollaseks minewate latwade kohal. Tuid nokitsesid üksteist katuseärel, kanad siblised liiwas ja warblased käratsesid kõrge ridwa külge seotud wiljavihi ümber.

Kõrtsi laia õuewärawa ees, mis juba õige pehastanud ja enam hästi hingedel ei seisnud, seisid kartuliwanker. Kubu õlgi oli koorma peale wisatud. Õlgede kõrwal seisis suur kirjuks wärwitud kirst. Ohjad käes, ootab kutsar. See oli lahja, kondiline poiss, kellel mustad juuksed otsa ees rippusid. Keegi ei teadnud, kust

ta pärit oli. Keegi kerjus naine oli ta Siebenhausenis ühes küünis surres sünditanud. Ja et ta pühapäewal sündinud, siis oli õpetaja talle nimeks pannud Konrad Sonntag. See nimi oli aga ka ainus pühapäewalik omadus, mis poisil iial oli. Sõnakehwana, tusaseua kaswas ta Siebenhausen elanikkude mitte just pehmel kaswatusel üles ja teenis nüüd juba 14. eluaastast saadik „Poolkuul“ Kristjan Potti juures. Potti tunti kui meest, kes elas ja elada laskis ja isegi kõige põikpealisematega läbi sai.

Mida pikemaks aeg wenis, seda pikemaks wenis ka Konrad Sonntagi alumine mokk. Ta plaksutas pahaselt piitsa.

„Ära pahanda, poeg. Ega ta weel ei tule,“ ütles Kristjan Pott. Ta seisis läwel, paksud käed kuuetauskus, tikitud sammetmütsikene wiltu peas. Paksud huuled naeratasid pilgates. Pungis silmis w rwendas midagi — ei tea kas meelepaha wõi pilge.

„Tema ei ole enam endine waene Doora Marhenke, kes wana Potti teenib ja kellele igaks jõuluks halastuse pärast kuus saràki tuli kinkida. Nüüd on ta rikas daam. Ja rikkad daamid lasewad oodata, kui see neile nii meeldib. Jah.“

Emand Fieke Pott tuli ka läwele, lahja eit, kes ligi kuuekümmneaastane wälja nägi, aga ometi alles 50 aastat wana oli. Ta nägu oli krobeline ja kortsus.

„Sest ei saa enam aru,“ ütles ta haledasti. „Üheainsa loosiga 20,000 marka! Ja niisugune lipakas pidi selle wõitma! Meil oli ju ka kolm loosi.“

„Mis sa pahandad,“ ütles Kristjan Pott. „Parem tunne head meett!“

„Mina ei saa õiglusest aru. Ei saa aru Jumalastki enam!“

„Mis sa töinad, naine, kõik on hea.“

„Ei, Kurtil on õigus tema peale pahane olla. See tüdruk pole õnne wääriline. Tal puudub usk ja truudus. Kuidas ta selle mehe ümber lipitses.“

Sulane naeris tigidasti. Ta käsi pigistas piitsawart.

„Missuguse mehe ümber ei lipitsenud ta mitte, perenaine? Missuguse ümber mitte? Mis?“

„Tasa, tasa,“ manitses kõrtsimees. „Noore inimese asi nagu ikka.“

Sulaue pomises midagi ja pööras kõrwale.

Aga üle tee lähenes nüüd üks imelik isik ja astus ootajate ligidale. Ühe kõrge ja teise madala ola wahel seisis wäike pea kolmenurje-lise näoga. Teraw lõug kadus kaelarätku warju peaaegu ära. Otsaesisel, mis haruldane lai, waatasid juba hallikad juuksesalgad musta mütsi alt wälja. Riided olid tal kehwad ja wõidunud. Aga terawatest näojoontest ja helle-datest nuuskiwatest silmadest paistis isetead-wus, et ta teistele ka tarwilik oli

„Nii, siis on wist küll nüüd liigutaw lahku-mine ees,” küsis ta ja waatas reast kõikidele otsa. „Jah, emand Pott, kas ei ole ma teile alati ütelnud, et tüdrukul önnelik käsi on?”

„Ärge lobage, Marlen,” ütles kõrtsinaine pahaselt. „Keegi herra kinkis talle selle loosi jootrahana. Mis on siin önneliku käega tegem st.“

„Önn on önn, emand Pott. Tüdrukul oli nöiduwust ja kui ta nii uhke ei oleks, ma —“

„Siis usute, et ta ka teie waranduse oleks üles leidnud, millest alati lobate?“

See on kindel, et siin ligidal üks warandus peitub.“

Kõrtsimees naeris:

„Marlen, kui tead, kus ta seisab, ütle mulle. Teeme pooleks ja ma ei karda kuraditki selle wäljatoomise juures. Ütle ainult, kus ta seisab — ahahah!“

Marlen raputas pead.

„Teil ei ole seda kätt, herra Pott. Doora ta oli ja siis veel kellegil Siebenhausenis. Teie, herra Pott, seda ei suuda, mina ka mitte. — Doora wōitis siis 30,000 marka?“

„20,200. Mina kirjutasin ta kirjad. Doora ise ju ei osanud.“

„Ja see on nüüd talle wälja makstud?“

„Penni pealt. Pangaherra Frankenberg Leiningenis maksis talle raha wälja. Olin ise seal juures. See oli minu kohus ja nalja tegi see mulle ju ka. Jah.“

„20,000 marka on ju suur raha, tõsi, aga mina ütlen, siin ligidal on veel enam. — Siis keegi herra kinkis talle selle loosi?“

„Seda ta ütleb,” seletas Fieke. „Maikuu Leiningeni laadal.“

„Kes see siis oli?“

Pott kehitas ölasid.

„Kes seda teab. Oli paljugi, kes talle meeldida tahtsid. Minu teenistuses oli tüdruk aus ja alati rõõmus ja mitte niisugune, kelle juuresolekul ölu hapuks läheb.“

„Jah, Pott tegi talle ju ka silmi,” tähendas Fieke.

„Tõesti?“ naeris Pott.

„Ega wanadus jõleduse eest kaitse,” tähendas Marlen. Ja pööras siis pead. — „Aga noorus ka mitte. Sealt tuleb veel keegi Jumalaga jätkma.“

Tulija oli noor talupoiss truu südamlike näoga ja haruldaselt uduselt waatawate silmadega. Kahvatult teretades astus ta teiste hulka.

„Nii see ilma asi on,” pilkas Marlen. „Tahab Mari, ei taha Jüri, tahab Jüri, ei taha Mari. Täna ei oleks su isal wist küll enam midagi selle wastu, kui sa suure lillekimbuga Potti majasse läheks.“

Johannes Mülleri päewitanud nägu muutus veel tömmunuks, aga ta ei wastanud. Ja küü-rakal ei olnud aega uut pilkawat tähendust teha. Sest koja tagaseinast kerkis esile üks neiu, nii

walge ja elurõõmus, et otse sāras. Kuldjuuksed raamisid ta nägu, mis önnes hõõgus. Seljas kandis ta wiletsasti passiwat helesinist kleiti — külätüdrukute kanget pühapäewauhkust. Kübar, mille peal terwe peenar moonisid, rippus tal käewarrel. Pahemas käes oli tal pruun nahktasku sārawate messingplaatidega ja hea luke. Parema käe sirutas ta ruttu kõrtsimehele wastu.

„Noh, jäame siis Jumalaga, herra Pott. Ja olge terwe ka, Jumalaga, emand Pott. Nüüd pean katsuma, et ruttu Bantelni ema juure jõuan.“

„Seda oleksid wōinud ju ammu teha.“ wastas emand tusaselt. Kurt ootab juba.“

Kurt Sonntag astus eest, et Doora wankrile saaks. Aga see raputas pead.

„Wii peale mu asjad ema juure, mina tean üksigi teed.“

„Tüdruk,” kiristas sulane. Peensoon hakkas ta otsaesiile paisuma.

„Bantelni on tūkk maad. Istu peale, rumal tüdruk,” manitses Pott.

„Ei, ei. Kui mina tulewikus sōidan, olna hea tōld. Wōib olla, ehk tulen Ülestõusmisse pühiks ju tōllas, kas minu ema wōi kellegi teise seltsis, herra Pott. Jumal, kudas ema saab rõõmustama! Kas mäletate veel, herra Pott, kudas ta kahe aasta eest ema siia tōi? Tookord tegime kojas kauba, kui ma nüüd tulen, wiib proua Pott meid saali sohwale. — Noh, jällenägemiseni! — Noh, jällenägemiseni! — Ah nii.“

Ta wōitis käsitasku lahti ja otsis seal midagi.

„Kuule, Kurt, tule siia — pead ka midagi saama waewa eest. Olid alati hea poiss.“

Kurt tōstis silmad ja waatas talle otsa, kuna ta soon ikka veel paisus: „Katsu sal!“

See oli waewalt kuulda, aga nii täis ahwardust, et tüdruk käe tahtmata tagasi tōmbas: „Noh, siis mitte!“

Ta sammus trepit alla.

„Jumalaga, Marlen. Ja otsi oma warandus õige pea üles, et sul sama hea elu saaks kui mul.“

Alles nüüd nägi ta noort talupoissi, kes tema tulekul kõrwale astunud.

„Johannes!“ — Ta punastas. „Noh waata, Johannes!“

„Ma pean sinuga veel kord kõnelema,“ ütles noormees tasa, kui wana.

„Noh, siis wōid mind pisut saata,“ wastas neiu „Mul pole aega wiita — ema ootab.“

„On sul aga ka kõik raha koos?“ küsits kõrtsimees.

Doora tōstis rahatasku wōidurõõmsana kõrgele:

„Wiimse pennini!“

„Tüdruk, sa peaksid küll sōitma. Lollus on nii suure rahasummaga üksi läbi metsa minna.“

„Oh, ega seda ju keegi ei tea. Ja metsa ma ei lähegi. Jääan maanteele.“

„Miks ei jätnud teie raha linna?“ küsis Marlen imestades. „Hoiutühisus maksab head protsendid.“

„Mina soowitasin ka raha hoiule jätta,“ kinutas Pott. Soowitasin soojalt, aga kas tüdruk sellest küsib!“

Doora raputas naerdes pead.

„Ei, herra Pott, ei. Ärge pange pahaks. Teie olete tubli mees ja mina pean teist lugu. Aga minu raha teie ei saa. Selle saab onupoeg Müller Bantelnis, kelle juures ema elab. See paneb selle weski sisse. Seal on ta kindel, sealtsaan ma ta alati käte. Ise on mees. Jumalaga, Jumalaga!“

Ta pööras ja jooksis küladeed mööda alla. Kleit lehwis tal nagu lipp jalgade ümber. Pruun tasku ta käes kõikus, tantsis nagu lõbu päraast. Mahalöödud peaga sammus Johannes Müller tema kõrwal.

Ka Kurt Sonntag oli liikuma hakanud. Pikkamisi sammus hobuue, rasket wankert järele wedades. Kurt juhtis hobust, silmad maas, ja ei waadanud kordagi üles. Soon oli tal otsasesisel ikka veel tursunud, ja kui küla wiimased majad tal juba selja taga, hakkasid tal huuled tasakesi pomisema, kuna ta aegajalt piitsaga õhku lõi, nagu oleks tahtuud ta kedagi tabada.

Käed püksitaskus oli Pott waikides teele wahtinnd, kunni noor paar ja wanker silmist kadusid.

„Ah!“ ütles ta siis sirutades. „Nüüd on nad läinud ja inimene saab kord ju puhkusele minna.“

„Kui sa aga magada saad,“ pomises Fieke.

„Magamine on elus kõige parem asi; ära lase mind kedagi eksitama.“

„Wõõrad juba ei tule,“ lausus Fieke pahastelt. „Sest saadik kui Hellmeier ülewal kõrtsi awas, näeb neid meil harwa.“

„Wähemalt sel ajal ei tule keegi.“

Kristjan Pott aegutas ja kadus kaldudes majasse.

„Ei tea, kas Hellmeier ülewal ka niipalju peaks magama, Marlen?“

„See? — Ei maga ööselgi. On alati jalul. Ikka lahke, kuid näeb ju wälja nagu kuu wii-mane weerand. Aga iga kuu wiiwat ta raha Leiningenisse hoiule. See on tõsi.“

Emand Pott ohkas.

„No jah, mis seal siis on?“ trööstis Marlen. „Ega's ta raha ometi ei wõi hauda kaasa wõita. Ei aita see, et inimene enda surnuks töötab, emand Pott. Teie mees on palju targem. Tunneb elust magu. Niisugune wana kõrts kui teie oma käib iseenesest.“

Emand Pott ohkas veel sügawamini ja läks siis jälle majasse tööle. Marleni läks üle tee oma tuppa õmbluse töö juure tagasi ja mõtles oma waranduse peale, mis kusagil maapõues pidi peituma ja leidjat ootatas.

Waheajal sammus noorpaar ruttu edasi. Et järeletulew rattapõrin neid eksitas, olid nad maanteelt metsa ääres jalgtelje pööranud.

Doora naeris silmi pilgutades:

„Loll poiss, see Kurt Sonntag!“

Müller waatas talle kurwalt silma.

„Kas sa minu üle ka naerad, tüdruk?“

See oli esimene sõna, mis ta ütles.

„Kudas te selle peale tulete, Johannes?“

„Pean ütlema, et ma seda wäärt olen. Ja siiski ka mitte. See ei ole nõrkus ega argtus, kui inimene oma wana isa austab ja pisut ootab, kunni see asjast aru saab ja selgusele jõub. Sinust lahkunud ma ei oleks iial. Ma ei wõi sinust lahkuda, tead!“

Neiu ei wastanud. Üsna tasakesi trallitas ta laulu.

„Doora!“

„Mis te tahate?“

„Sa pead mulle truuks jäääma!“

„Kas ma seda siis ei ole olnud?“

Poisi silmad leekisid.

„Doora, Doora! Mötle Jaaniöö peale, mil ma sinu akna all seisin ja sina —, sina —.“

„Tõsi, siis rääkisin ma küll lollusi — jah.“

„Minul oli see aga tuline töde, püha töde!“

Doora kõigutus oma kübarat paar korda edasi ja tagasi, siis waatas ta saatjale otsa.

„Ma ütlen teile midagi, Johannes. See on ju wäga ilus, et teie isa selgusele on jõudnud ja teie ka. Aga see kestis pisut kaua. Ja mina ei ole niisugune, kes ootab. Wõiks ju olla, et mulle wahe peal keegi teine enam on meeldinud, mis? Ja eks ole tõsi, Doora Marhenke wõib täna enam nõuda kui eila?“

Johannes wõttis neiu käest kinni ja raputas seda:

„Kui see wilets raha, mis sul seal taskus, meie wahele wahe teeb, siis olgu ta äraneetud!“

„Ohoo, mitte sugugi. Mina ei nea seda mitte.“

„Doora, sina pead minu naiseks saama!“

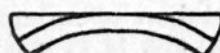
„Teie kosimine teeb mulle au, Johannes, aga ärge pange pahaks, kui ma praegustel asjaloodel selle üle veel pisut järele mõtlen. Oleks ju wõimalik, et ma veel paremat wõiksin teha.“

„Waata ette!“ — Poisi hääl kõlas kõhisedes. „Sina ütlesid, ei, wandusid, et ainult mind armastad?“

„Oleksite wõinud mind siis kohe sõnast kinni wõtta, Johannes. Nüüd on sellest ju nii kaua aega tagasi, et enam ei mäleta.“

„Et sa nüüd rikas oled, siis tahaksid wist küll mõnda paremat, rikkamat linnasaksa!“

(Järgneb.)

„Sabatashnik“.

„Mispärast sa pimeloom kõigil loomadel sabad ära oled raiunud?“
 „Mispärast? Kurat, need sabad on mu elu ära tüütanud. Muud ei ole kui üks saba teise peale: suhkrusaba, passisaba, sissetulekumaksusaba ja pergel teab veel mis sabad! Ma ei wõi ühtegi saba enam kannatada. Kasi eemale, eit, muidu käristan sul ka särgisaba maha!“

Oh wesna, wesna . . .

(à la Lauluraamat.)

Jõuaks tulla, jõuaks tulla
Kewade kui „türgi mulla“,
siis on ses suhtes soojad ilmad,
päike pruuuniks praebs silmad;
oh, wesna, wesna . . . krasna!

Muru haljas, muru haljas,
jõe ihu jäest paljas,
õrnas tuules põesad liikwad,
„armupaarid nendes kiikwad;
oh, wesna, wesna . . . krasna!

Kaerad, nannid, kaerad, nannid
on me tshekileiwa annid, —
pöllumees, see ootab ammu
linnast „wärsket pöllurammu“;
oh, wesna, wesna . . . krasna!

Wale raha, wale raha
on liikumas, — see lugu paha,
aga kui veel ringi longid,
waled ka „suhkrukupongid“;
oh, wesna, wesna . . . krasna!

Ast ja Pitka, Ast ja Pitka,
kewadet nad ootwad ikka,
siis on kahewõitlus lahe,
„päiksepiste“ — ja asi tahe;
oh, wesna, wesna . . . krasna!

Alalehed, alalehed
kirjutasid, et kõik mehed
lähwad terweks suweks metsa,
kes on „kaswatanud watsa“;
oh, wesna, wesna . . . krasna!

Passi sabas, passi sabas
seisti nii, et krambid nabas,
tuleb suwi, õhus wabas,
seistaks „rohelise“ sabas;
oh, wesna, wesna . . . krasna!

Tappis täia, tappis täia,
Judenitsh ja laskis käia,
nüüd lööb Lätis ta lamenti,
et „welled andke täi-patenti“;
oh, wesna, wesna . . . krasna!

Kui külakosti, kui külakosti
ootame Soomest õhuposti,
suwel kukub õhust napsi,
alla loobitakse lapsi;
oh, wesna, wesna . . . krasna!

Ei enam oska, ei enam oska
elada, kui läinud Poska,
aina maksud, aina maksud
käiwad nagu körwalaksud;
oh, wesna, wesna . . . krasna!

Oh de jure, oh de jure,
nii ei saa sa tulla — kuule,
anna weidi „altkäemaksu“,
ehk saad liigutada saksu;
oh, wesna, wesna . . . krasna!

August Brawò.

Rewident.

(Etelkujutuse poees.)

Saaremaal Abrola wallas waliti
hariduslogu koosolekul koolide rewi-
dendiks kohalik politseikorbnik.
„M. Maa.“

Klaasituba on wailne, kui mõistlik öö.

Supsi Õuudi, kes harilikult tunni monoton-
sust sellega wähendas, et koolidpetajale kummipüssiga
tindischrapnella habemesse laaskis, ehk pingilaua all
piiluparti puhus, ehk eesistuja seltsimehi wöidunud
tuueseljatagusel wöitäid turadid moalis, istus nagu
peksasaanud mustlase muumia pingil ega liiguta-
nuud vime. See oli kartus.

Kõik teadsid, et midagi tuleb.

Koolidpetaja, noor punapõseline intmesepoeg,
kes hirmisa aiduraibuga Klimbi Nadu naist ormas-
tas, kõikus kathedril nagu porgondi õis kuuvarju-
tuse ajal ja wärises realceft jalatallani.

Kõik teadsid, et midagi tuleb.

Ja see midagi tuli.

Rewident!

Poistest fäis wärin üle, nagu orasepöllust enne
tormi. Koolidpetaja töüs püsti ja hallas luube
seljast maha ajama. See oli hirmus äritus.

Siis sai ta aru, et ta lollust teeb ja kohendas
kramplikult kaelasidet.

Rewident istus laua taha. Koolidpetaja silme
eest joolsid hirmsas küruses koledad mõttefilmid
mõõda: wangimaja, sool ja leib, läerauab, akna-
trellid, wöllapuu, fogupauk, kuuliprits, Siber,
Haapsolu.

Rewident sügas ninaääresi ja pööras koolidpe-
taja pool.

„Noh, mis teil siin praegu käsil siis o tah?“

„Põhisika . . . herra rewident!“

„Aha! . . . Wõi siisik, siisik tetõi pöll, nawan-
tanla wotsa pill! . . . Jah, see on lena lugu . . .
Seda harjutoge edasi! . . . Kas seda ta olete sat-
sunud: „soltse woodit i saawoodit a temniitsa moi
temno?“

„Ei ole veel nii laugele jõudnud . . . See
on wist Wene keele õpetavaas. . .“

„Oi see ei lähe! . . . Te, noormees, ärge
arwale, et see Wene keele õpetus kama on! . . .
Ei ole, bratets! . . . Ja see on lena laul, see õpe-
tage poistele lätte! . . . Kui praegu lätte wöotta
ja seda kolme äälega warteti laulda, siis ma ütlen,
et hoia ja feela! . . . Mis te veel siis õpetate
siin?“

„Noh . . . kõik . . . tunniplaani järele. . .“

„Oo, see ei lähe! . . . Tunniplaani järele
õpetades juba mõisiliku meest wälja ei tule — ta
jääb oma mõistusega iljaks! . . . Nae, meil rongid
liiguvald praegu tunniplaani järele — ja kas nad
kunagi õigel ajal pärale jõuavad? . . . Tultsi, seda
ei ole. . . No aga mis õpetused teil siin veel
ons? . . . Aspula on tah?“

„Jah, on . . . see on alamates jägudes!“

"Mis! . . . Mis pärast missugune wahetegemine? Meil pole siin praegu mingit ülemat ega alamat — kõik on ühesugused. . . See oli wanal sarišmuse ajal, kus wahet tehti, nüüd on üks kama kõik!"

"No jo, waadake, see on õigus küll. . . me wahet ei teegi. . . ainult wanaduse poolest. . . algasjad ja juba. . . enam wähem. . . nii ütelda, kes juba midagi teawad. . . Algajatel on muidugi alles aabits. . . Siin aga wäntame juba: ajalugu, maadeteabust, algebrat, matematikat, geometriat."

"So io, wõi sedaväist! . . . Aga rehnuuti la õpetate?"

"Illa kah! . . . See ongi matematika. . ."

"Arge mind õpetage! . . . Ma tean ise, mis rehnuut on ja mis see. . . maamuti la on! . . ." Noh aga waatame järele. . . Hei, fina seal, pu-nasepeaga pönnimagu, tõuse püsti!

Poiss töuseb püsti.

"Tee mulle see rehnuut välja: Üks mees elas sada aastat wanaks. Mitu paari saapaid ta jelle oja sees läbi kulutas? . . . Noh, mis sa wahid mulle otsa? . . . Wasta, kui su käest lästakse!"

Poiss ei lausu muusta oga walget. Ta lõr-wat ainult punetavad.

Kewident saab vihaseks.

"Sita rehnuuti mehed olete! . . . Sedasama tühja ašja et teagi! . . . Ei viitsi õpida! . . . Urwate, et mingit kanirulli ei o'e! . . . No küll ma waatan. . . Kas nimnastikat la teete?"

"Jah, näbalas kaks tundi, herra rewident!"

"So. Noh waatame järgi! . . . Tule siia, fina seal! . . ."

Noh, storei, storei! . . ."

Poiss astub kartlikult rewidenti juurde.

"Nimnastikat teha mõistad? . . . Mis? . . ." Noh, waatame järele! . . . Kasvata tiritamme!"

Poiss seisab ühe loha peal ja ei liiguta silma ega lõrwa. Kewident lõobb käega vastu lauda.

"Wat sul uudist! . . . No, mis sa mulle otsa wahib? . . . Seisa pea peal! . . . Aja jalad file! . . . Noh, posaldatstu! . . . Ei mõista? . . . Kas oma loha peale. . . Saab illes märgitud! . . . Koolit, õpetaja, sehlendust õpetate?"

"Jah. . . kolm tundi näbalas. . . iga esmas-päew, kesknaala ja laupäew!"

"Aga ma tahab praegu näha saada! . . . Ma siin laupäewani ootama ei hulla! . . . sellega teisedada ei saa. . . Hei, passol suda, fina seal! . . . Mis sa ennast seljataha ära petad? . . ."

Poiss tuleb aegamööda lähemale.

"Wöta riiditakk ja sehkenda mulle Taraspulba nüüd tahwle peale!"

Poiss wahib saapa nimasi.

"Mis sa mahä wahib? . . . Sa ei mõista sehlendava? . . . No ma ei tea, mis ašja te mõistate? . . . Kas oma loha peale. . . Nebrasiliwa! Nitsevo ne panimajess! . . . Hei, fina, mis su nimis on?"

Poiss töuseb püsti ja pomiseb midagi.

"Näagi lõwemini! . . . Wana sa oleb?"

"Wiisteist aastat!" . . .

"Mis pärast nit noor? . . . Hm! . . . Aga hea küll! . . . Küdas on selle wangimaja nimi, mis Tallinnas kontrevalutsi ajal maha võletati? . . . Ei tea? . . . Aga missugune karistus ottab sind oivalitus lohas marutegemise eest, mis seltšondlikele julgolekulile wöib ädaohhtlikus saada? . . . Sa ei tea? . . . Hm. . . . Aga missugune on jaos. Lonna klema worm? . . . Ei tea? . . . Hm. . . . Aga, mis eest Mihkel Anne voeg Mürits kolmets aastaks wangti mõisteti? . . . Jälle ei tea. . . Jstu, kurat! . . ." Midagi ei tea! . . . Mis asja te teate? Ühte ei tea, teist ei tea, aga koolis lätiwad! . . . Ainult pükste kulutamine, mund midagi! . . . Ja koolidõpetaja kah! . . . No, mis pärast te poissa ei õpetata?"

"Kuidas ei õpetata! . . . Ma õpetan nagu õp-pekawas ettenähtud. . . Missugusi lõrvalist ašju, ma muidugi ei õpetata. . . See ei ole tähtis!"

"Mis? Wõi see ei olegi tähtis? . . . Soohl! Ah Mihkel Mürits tapab intimeese waese omaks ja see ei olegi tähtis! . . . Waga ilus! . . . See on juba paltsewitu õpetus! . . . Te olete riigivästa-sed! . . . Te õpetate lapsi mässama ja marseleeset tegema! . . . Näed üles! . . . Tulge ligi! Küll ma teile õigelohha leian! . . . Ja ta wiib kõik joolas-putkasse!"

Gori.

Üllatus.

(Peaaegu Mart Lekstein.)

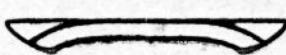
Kui haige, päwi jahwas ajaweske,
Tund laisalt tundi saatis pikas sabas:
Ju tuuled kallistasid sügisleske
Ja igawusi hingas kaewik rabas.
Prelodiume wiimseid linnud hüüdsid,
Mind tardumusest nagu kutsu püüdsid.

Täis sõin kord keha nagu boamadu,
Weel haisesiowad näpud hapust räimest;
Ka haises paber — kuulutustesadu,
Kus otsiti küll tuba, lehma, wäimeest...
ka "Nelly" kirje palus selles mõttes" ...
Mul kargles süda tinti, sulge wõttes.

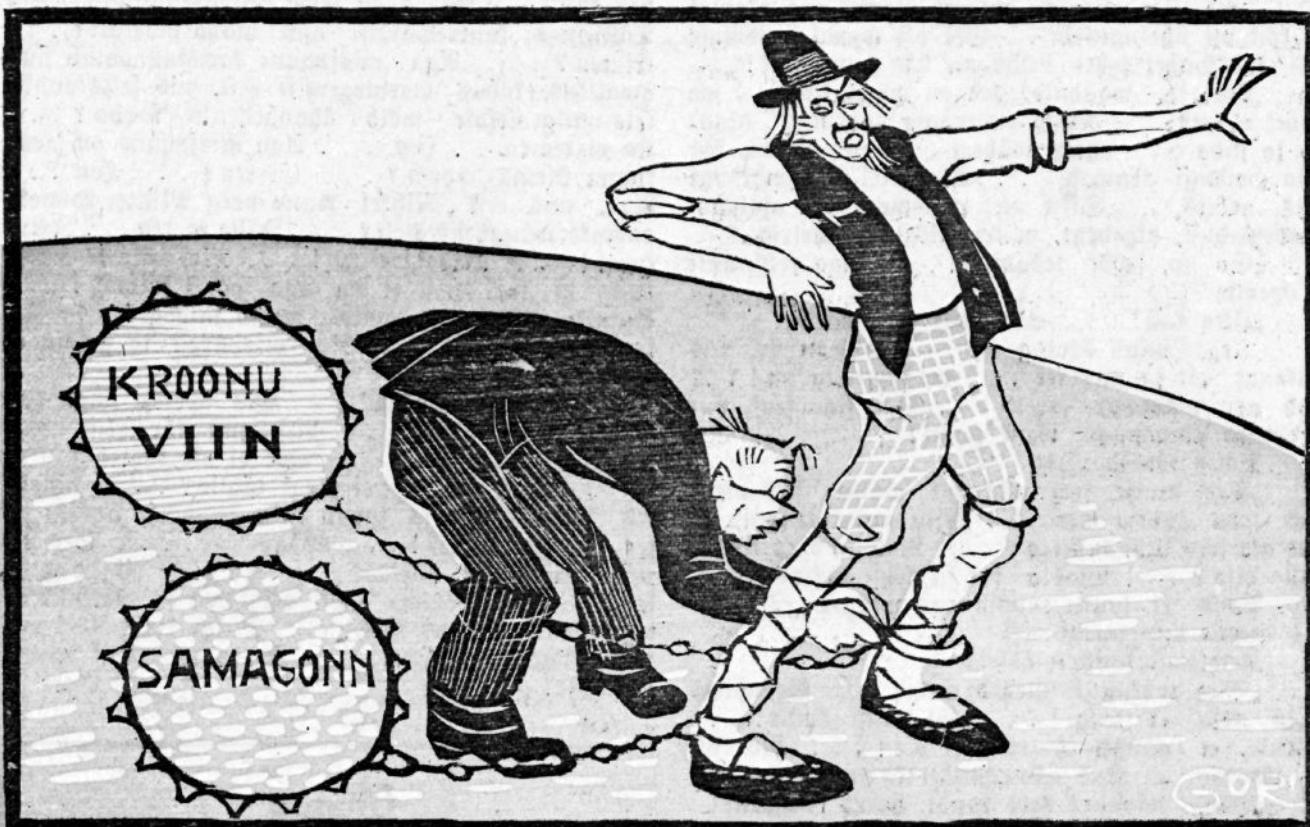
Ta kirje soojemaid mult mitu puuda
Sai pika wabadusesöja kestel.
Nii "palawalt" ei enam laulda suuda!
Ka "kuumust" tundsin igal tema westel,
Et Nellit lõpulikult omaks wõita,
Nou walmis — Tallinnasse frondilt sõita!

Kuid . . . rabas mind kui Wene sõjakohus!
Mu Nelly — puine, wastik köögikaru:
Pää punane ja rinnad, põsed lohus,
Kostuum kui Rääsa sepa pölle-naru . . .
Kui sôstra pôosast wääände tapuwarwad,
Tal wälja saapaist wahtisiowad warwad.

J. Höbelaisk.

De jure alkohol.

„Oota, oota, ma panen su teise jala külge ka kindla pommi, siis sa ei tuigu enam ja wöid julgesti ise seistal!“

Wäikesed mõistujutud.

Ema õpetus.

„Kelle juure pean ma õppima minema, et targaks saada?“ küsis üks rongapoeg emalt.

See vastas: „Niisama tarkade kui ka lollide juure, et sa tarkadelt lollust ja lollidelit tarkust wöiksid õppida!“

*

Kull ja laululind.

„Mis ma sulle paha teinud olen?“ küsis üks wäike laululind kulilt, kui see ta turjast kinni nabis.

„Rumal küsimus,“ vastas kull. „Mis sa siis mulle pidid tegema? . . . Ma püüdsin su selleks kinni, et ära süüa!“

*

Imestus.

„Küll wöis suure rahwaste rändamise ajal postiljonit amet raske olla!“

*

Üliõpilane (wõlgnikule, kes asju üles kirjutama tulnud: „Olge lahked, wötke platsi! . . . See on ka ainukene asi, mis tegi mult wöotta wöite!“)

*

Meie kirjanikud.

„Täna olen ma õieti produktiivne olnud — kakskümmend lehekülge luuletusi olen ma maha tömbanud ja kaks peatükki oma uuemat romani plotskiks keeranud!“

*

Imelik loodusenähtus.

„Küll on Pirital imelik wastukaja! Wae-walt sain ma eesel karjuda, kui hea lops mul wastu körwu lendas!“

*

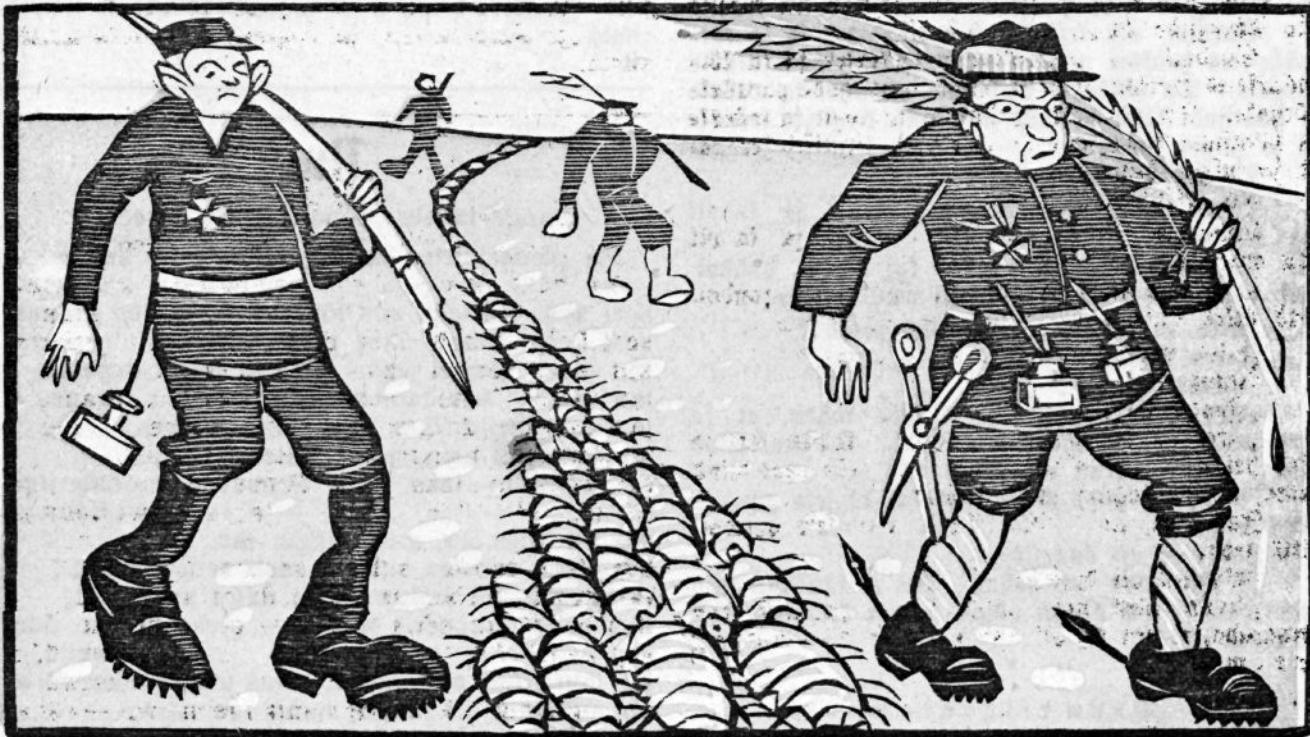
Wanad tuttawad.

„Wabandage, teie nägu tuleb mulle tuttaw ette! . . . Kas mul mitte önn osaks ei ole saanud teiega juba waremalt koos olla!“

„O ja! Muidugi, muidugi . . . Ma lõin ju minewal aastal Sadama waksalis teil kolm hammast kurku!“

*

Esimesed sõjawangid uuelt frondilt wiidakse „Päewalehe“ ülemjuhataja juure ülekuulamisele.

Äripäewapiltline üleswõte. Niisama naljawiluks. Mõtet netu.

Õpetus.

Kui õpite, lapsed, studentidega,
ärgे koormake endid momentidega,
ega päid Hamlettide, Kantidega,
ega kuningate ja presidentidega,
ega merede ja kontinentidega.
Ka ärgé te waelge opponentidega,
kuid kawalust tarwitage konkurentidega.
Kui lõpetate kursi dokumentidega
ja lähete teenistusse patentidega,
siis ärg „kurameerige“ dotsentidega,
waid ümbritsege endid agentidega.
Juttu kaunistage ikka komplimentidega
ja olge héas wahekorras walitsuse klientidega.
Trööstige nende naisi instrumentidega
ja ämmasi armu sakramentidega,
siis makstaks teil tagasi protsentidega,
ja teie mundrid ilustaks ornamentidega.
Ja kui arstd, kes töötand diwidentidega,
teid sarnastawad oma patsientidega
ja kurnawad mēdikamentidega,
siis popp teile laulab regentidega
ja hauakõnet peawad daamid assistentidega
ja teie haud kaunistaks monumentidega. A. a.

*
Ei igast õiest wilja saa,
ei igast kirjutajast kirjanikku ka,

ei-konna igast kudeksest,
ei abielu igast suudlusest! S.

*
Mees on sõna, naisterahwas — sônaraamat.

*
Ajakohane reklaam.
„On need munad ka wärsked?“
„No mis te arwate! Telefoni teel tellitud
ja õhupostiga Soomest siia saadetud!“

Nowellid.

Gori.

Geškujulik ametnik.

Itaalia taewas on sinine lüi ultramarini
naer ja õhtud Sorento lallastel on väissed lüi
küünla sâra Abruzzide loovalloostri altaril.

Ja Ave Maria nutwad noodid, turigidest läbi
karnewali orgiaast, teevald kurvals pâjazzo.

Ja inimene on pâjazzo.
Ludovico Dardanelli oli ametnik ja ta oli
truu ametnik.

Ta anstas oma ülemust ja lõige pealt sinior
Sardinit, seest see oli ta otsekohene ülemus.

Itaalia taewas on sinine kui ultramarini naer ja õhtub Sorento lõunastel on valised kui läänila õbra Abruzzide loopalloostri altaril.

Sardint oli keskmistes eluaastates ja ta kõr-madârsetes juulste usides vâis juba hõbe parallele märgata. Ta abilaasa Bellamia olt noor ja märksle kui hõotundi lõhn ja talle meeldisid Kirglised serenabid ja julged huuled.

Ta pettis oma meeß.

Ludovico Dardanelli oli ametnik ja ta oli traupi ametnik.

Ta naine oli noor ja ilus kui libisew gondol. Kord ütles Ludovico Dardanelli oma naisele:

"Rita, ma tahau, et sa mind petab!"

Naine lohkus.

"Ludovico! . . ."

"Ura räägi wästu! . . . Ma tahau, et sa mind petab! . . . Saad aru? . . . Sa pead mind petama, muidu lahkun ma sinust!"

Ta naine, noor Rita, ilus kui libisew gondol, pettis leba.

Ludovico oli õnnelik.

"Müüs olen ma rahul. Ma ei suutnud seda kannatada, et ma üheski eesjas oma õlemusest parem olen!"

*

Truutigialam.

Kara-ben-Hip talutati jataganide wahel ülemkohtuniku ette.

Ülemkohtunik oli töösine mees. Ta pea oli paljas nagu elewandilikhv ja ta nägu oli kûlm ja kassitundeta.

Ülemkohtunik oli töösine mees.

Ta lõi seabuseraamatu lahti ja sõnas monitoonist:

"Kara-ben-Hip, sa oled surma mööstetud! Tunnistuste waral on kindlaks tehtud, et sa ennaast suuremaks oled pidanud kui sultani. Siin on revolwer, seal on luul sees ja sellega pead ja oma elu lõpetama. Selle täidesaatmisel annan sulle kõlm põewa aega!"

Kara-ben-Hip talutati jataganide wahel vangilottu tagasi.

Kolme päewa põrast avati wangitaja uks. Kara-ben-Hip lebas koikas ja sülgas lakke.

"Kolm päewa on möödas, mittpõrast sa ennaast surmanud ei ole?"

"Seda ütlen ma sultanile. . . Wiige mind sultani juurde?"

Ta viidi sultani juurde.

Ta lastis sultanile kuuli rindu. Siis ütles ta walju häälega:

"Müüs ñdete, et see vale on, et ma end sultaniist suuremaks olen vîdanud. Mu oli üks ainus kuul, kuid seda ei wõtnud ma mitte omale, waid hoibsin sultantle!"

Kohtunik kummardas sildlaaselt.

"Wabanda mind, Kara-ben-Hip, et ma sind esjata sündistanud olen. Müüs näen ma, et su

armastus ja lugupibamine sultani wästu tödesti suur on. Anna mulle mu elitus andeks!"

Ta Kara-ben-Hip sai lugupeetud meheks terves riigis.

Ilu.

(Pange tähele: sonett, mitte korsett.)

Ma päiksekiirtes sohval mänglesin kui edew kass, seal akki tösiseks siis tömbles minu nau grimas, sest keegi õrnalt ukse pihta koputas, kui oleks sõrmei wahel tall üks sulest wasaras, — mu "sisse" hääldamise peale uks siis awanes, ja silme territorium ühtepuhku laienes, mu kabinetist astus plika, õitsew iludus, — et segamini läks kõik Pegasuse mööbleritud wurluus,

see oli alles ilu, mida nägin ma, kas minu roostes suleots saab seda jutusta; ta jalaaste oli wõluw, kii.e nagu kuulilend, uks pahe okupeeris mind, — oleks ta mu õde, wend,

kui purustud pärlmutter, sâras tema juuksewârw, kui pillikeel oli pingul minu iga närw, — ta warbad, warbawahed luuleliselt lõhnasid, mu pilgud oma karkusi sealjuures wôrdlesid, ta pea, nagu kookuspähkel pahempidi keeratud, ja kael kui sorupudelil nii sileks walatus, — oh, need rinnad, nagu "Kusnetsowi" alustass, ja kehapoose nagu warblast hiiliw kass, ta kõrwad imepisiksed, kui Saksa hõbepenn, ja nina, töoste just kui minu kõige suurem

winn, — neil silmadel wist oli oma tuhat wolti sees, sest minu organismus juba ammu mässas, kees, ja suu, see oli nagu praegu lahtilõigatud, rida helewalgeid hambaid ilustas seda suud, — need huuled, olid punased kui tilguksid nad

werest, uks muusu, — nagu Asti kõne käis mul läbi kerest;

ma sohval lasin brückesse, ja imetlesin sedasi, ta aga nagu kaugusest ükslugu tuli edasi, siis wiimaks kinni wajusid mu päewalgust kart-

wad jäud, ja ära sekwestrerisid mind weidrad unenäud, — seal akki karjuti: "Maast lahti, ülesse!" siis ühe hiigla hüppega end aasin jalule, weil ilmuwusest keeletu, ma õerusin uneluid, sest keegi roosteshealega ütles wâlja minnes:

"Metsa lähte raiuma puid!"

August Brawó.

Kindrali tööpäew

Mõnedes ringlondades liikuda
mõte kindralitele mõisaid anda.

„B. Maa.“

Kindral seisab oma mõisa trepil ja kõrastades
konnustega seletab trepi ees seiswatele töölistele tähta
häälega töö korda.

„Disipliin — see on peaas!“ häätab ta.
„Ilma disipliinita ei saa meie kuigi laugele kõd
veab kindla korra järgi läima, olgu see froonu tee-
niustus, naisewõtmine, põllutöö wõi muud. Ja kui
lisaks sellele wõttia veel uuema aja tehnika, siis
wõime saavutada hilgla tagajärgi, nii et põllutöö
wähemalt kümme korda ennemini on lõpetud. Kui
mujal, kus disipliinita ja tehnilate töötatasse. Aga
ka politiitkat ei tohi ajada. See on väga kahjulik
töö juures! Inimesele teliwad pähre määrsulised
mõtted ja ta jätab oma töö lohakile, tunes kahju
tervele riigile. Täp pealne sõnakuulmine, disipliin,
politiiklast eemale hoidmine ja tehnika — see on,
mis meid alati kindlalt jalul hoiab! — Ja nünd
siis kindla korra järgi kõd oma tööle! Ümber põörde,
sammu mars! Üks — kaks — kolm! Üks — kaks —
kolm! Bahem! Bahem! Kes põrgu seal malesti
asius, tuline sil! ... Üks — kaks — kolm! ...
Bahem! Bahem! ...“

Mehed sammuwad tasside juure, wõtawad
kindrali komando järgi hobused ja sammuwad põllule.

Algab kündmine. Kindral juhatab.

„Hei, see hobune ei saanu öeti! Üks — kaks — kolm!
See hobune ajab jalad segi! ... Eesti,
pagan, käll on rumal loom! ...“

Kindral seisab, et töö külalist edukalt ei lähe.

„Kui suurepäraliselt suurtüki kuulid maad
kündsid“, tuleb tal meeles „Muda pangad aina
lendasid!“

Kindral komandab :

„Töö — rood, seisa! Ümber põörde, koju —
mars! Üks — kaks — kolm, üks — kaks — kolm!
Bahem — bahem! ... Hobused suurtükkide ette
rakenda — mars! ... Walmis? ... Suurtükk
wäljale wii — mars!“

Suurtükkid sõidavad mürinal põllule. Seal
laseb kindral nad üles seada ja täis laadida.

„Botarei — tuld!“

Suurtükkid, müriserad. Muid keeb.

„Weel kord — tuld!“

Tunni aja pärast on pöld läntud.

Kindral laseb suurtükkid tegasi wiia ja käsutab
tükid kohale, — maad on äästata tarvis.

Mürinal sõidavad tankid kohale. Vihaselt
tormawad nad ülesläntud maapinnal, litsudes oma
all laiaks iga mullapanga.

Rahe tunni pärast on pöld äästaud.

„Lennumasinad kohale!“

Nüüd algab külwamine. Õhl on kirju lange-
watest wiljateradest. Poole tunni pärast on väl-
külwatus.

Lööna on lätte jõudnud.

Kindral komandab :

„Maha ist! Leib lotist wõt! Noaga lõik!“
Suhu pist! Alla neel... Kes põrgu seal veel
kugistab? ...“

Kõd läheb kindla korra järgi. Meeste seas
maitsib töige kindlam disipliin.

On lööna sööbud, leib kindral, et tarvis on
soost uit pöldu valmistada.

Gelleks tuleb seal wesi välja laata
„Jooksulraawid sohu tõmb!“ komandab ind-
ral. „Ei, stop — jät!“ Õigistame tankidega
joost wee välja... Tankid — ümber pöörd —
sohu mars!“

Liisates tormawad tankid sohu. Westi keeb
ja kõdiseb tankide liisumise all, aga õra ei kao.

„Stop — pea!“ häätab kindral. Tarvis on
karmimad abindud tarvitusele wõttia. Soo põlema
pist! ... Ei põle, raiip? ... Noh siis — auk
maa fissie kaew, wesi sinna fissie last!“

Maa fissie kaewataesse hilgla ank; tööst wõta-
wad osa maauuristamise masinad.

Westi juhitakse auku. Varsti on soo kuiv,
kuna tankid seal wõel viimase niiskuse välja suru-
wad. Soo künktalisse üles, äästatakse ja külwataesse
wiljaga niisama, nagu eelmine pöld. Et töö lõpuni
wõel aega, laeb kindral tankidega tüki metsa maha
murda. Puud weetakse lennumasinatega õra, kän-
nud lastakse miinidega õhku.

Kahessa tundi on täis. Töödew on lõppenud.
Ümber põörde, koju mars!“ komandab kindral.
Üks — kaks — kolm! Üks — kaks — kolm!
Bahem! Bahem! ... Kes põrgu seal malesti as-
tub, tuline sil! ... Üks — kaks — kolm...
Bahem — bahem!“

Kindral pühib nõolt hõgi. Terwe pääem kib-
dat tööd — seda juhul on isegi lahingus horwa.
Aga töö on hilgawalt õra tehtud!

Kindral pühib kannusseid mullafts buhtaks, seab
kokarde mütst ees otse ja sammub tööliste järel
koju poole.

Ed. Groonia

Rahwuswaheline weinikeller.

Prantslane joob shampanjeeri,
shampanjeeri — ja!
Ja sakuskaks konna koiwi,
konna koiwi — ja!

Sakslane, see pumpab õlut,
õlut pumpab — ja!
Ja sakuskaks „leberworsti“,
„leberworsti“ — ja!

Itaallane, see trimpab cherest,
trimpab cherest — ja!
Ja sakuskaks makaroni,
makaroni — ja!

Inglane, see rüüpab whiskit,
rüüpab whiskit — ja!
Ja sakuskaks puddingit,
puddingit — ja!

Kewadine armastus.

(Tragi-poees.)

Wahipostil seisis sõdur
püssirohu aida juures.
Mööda läks halastaja õdur,
nägi poisl pale mures.
Astus naerdes poisi juure,
istus julgeilt poisi sülle,
ütles: „Kadugu su mure,
anna kuumalt musu mulle!“

Ameriklane wiskab groggi,
wiskab groggi — ja!
Ja sakuskaks boiled beefi,
boiled beefi — ja!

Eestlane, see pumpab puskari,
pumpab puskari — ja!
Ja sakuskaks samogonni,
samogonni — ja!

—x!

„Moodid“.

Ajaratas wäntab, wäntab;
Torust jookswad uued lood.
Ilma aju jandab, jandab,
Kaswab moodi järel mood.
Wanast oli raha kallis —
Paberit sai raha eest,
Nüüd on jälle paber kallis —
Paberit saab rahadest

Mõned jaawad samogonkast
Purju päris tõesti.
Mälestused hobukonkast
Mõjuwad ka samuti.

Kewadine armastus.

(Tragi-poees.)

Poisil rindus tõusid tuled,
ja ta huultel surus huuled,
aga palaw musu oli,
põletas kui ääsi tuli.
Püssirohi plahwatas
ja kõik puruks kähwatas!

Hullemini keeluseadus
Rabab, minnes lööminguks,
Nii, et lõpeb otsa teadus,
Leidmata jäab kodu uks.

Kena mõte tuli pähе
Inimestel sùrra nüüd,
Sest et puhest leiba wähe,
Teistel selle poole püüd.
Ehitawad püiest särke,
Soojushindu kruuwiwad,
Andwad wiimse päewa märke
Ning habemesse naerawad.

Küsits Jüts kord: „Armas papa,
Miks on Eestis saks ja juut?
Miks Neil meestel kõik on waba,

Miks meil wesised on suud?“
Isa wastas: „Armas Jütsi
Olema peab saks ja juut.
Muidu ei mõistaks tösta mütsi,
Muidu puuduks meil waluut.

Kui sa tunned armu tusku,
Wirus kardad suuri täid;
Ära tunnista siis usku,
Aeg tõi wõtteid odawaid.
Ajalehe kaudu Malle
Leia, — lõpp saab muredel . . .
Wäga hääks te'i selle meeles,
Kellel juba kured teel.

H. Bl.

Tunnike rändamiseteed pealinnas.

Aeg soowe uusi himutelgedele käär :
 Ta ideali püüdma sundis mind hetääris
 Ja kihutas mind jooma „plekitõbe“ õhku.
 Ning omandama „Siuru“ wanatenud põhku.
 Nii sündis, et kõik ära takistused wöitsin
 Ja purjupaadil — „Susl“ siia sõitsin.
 O, kuis ma röömus nähes sind, mu Lindanisa !
 Su kallistustes uppumas ma pole wisa :
 Paar saapaid päewas tallan Wirufrondil läbi !
 Ei restoranid, söögisaalid tee sul häbi :
 Kui külalist mind „käarakuga“ wötsid wastu,
 Et julgem pärast wötlustesse astu . . .
 Hääs „kursis“ „Grand Marina“ leidsin ruttu üles,
 Kuid wastik tundub mulle juute, tiblakeste süles.
 Ma katakombaid kaudu rüselen „Passashi“,
 Siin hästi toimetakse närvide massashi . . .
 Weel pole hilja, wöin „Estoniasse“ sörki,
 „Oneginis“, et kuulda meeste lõua-wärki.
 Kõik „kakъ по маслу“ wajus üle püüne ääre,
 Kull korra komistas ja murdma pidi sääre . . .
 Weel teadmata, kas Hindrey „peensust“ seda
 märkas,
 Ta kull just „tukatusest“ ülesse siis ärkas . . .
 Mis waimustaw on turu, Wiru „idealis“ —
 Ma seda leidsin „Walwaja“ ja Mundi saalis.
 Tants ääreni seal täitis minu hing waasa
 Ning ära minnes kaatlase sain plika kaasa . . .
 Ah, unus küll, et uurisin ka Kogu teadust !
 Seal arutati önneks pikka keeluseadust :
 Kukk (Ast niisama) käskis „tipsu“ rohkem anda,
 Et „pöllumees“ ei suudaks wöistlust enam
 kanda !
 Kuid Ernitsale, mis küll tulnud hing, pähе ?
 Ei „rohtu“ sissewõtmiseks ta soowi tilka näha !
 Küll woolas kantslist asja poolt ja wastu sõnu,
 kuid ringiwahtimine pakub rohkem mõnu.
 Näen — orjus saadikutel wiinud peast karwad,
 Weel la is e m a t e l kuklataga mõned harwad.
 Kui elupoolile aeg üllatust ei keri,
 Wöib olla, warsti jatkan omi muljeteri.

J. Höbelaisk.

Rerge ja raske kunst.

(à la Joh. Awt.)

Mitte midagi — ei ole kunst, aga waat' on
 kunst : mitte midagi teha ja seal juures riikats
 minna.

Ega elada kunst ole, aga peale surma üts
 minut elada, — on kunst.

Ega sahewõtlust kunst ole pidada, aga mehi
 leido, kes ta läbi mängivad, — on kunst.

Naha järel teha, ei ole kunst, kuid järel teh-
 tud leiwartsiidega suhkurt tuua, — on kunst.

Leiwartsiidega omandada, ei ole kuigi suur kunst,
 kuid tuulese ilmaga poest ära tuua leiba, — on
 kaunist kunst.

Täid tappa ei ole kunst, aga ise üts suur täi-
 olla, — on vist illa kunst. . . . mis ?

Nahast wälja anda ja trükkida, ei ole kunst,
 aga nendeest väga peale „suppi“ keta, — on üts
 otsav kolka kunst.

Waletada ei ole kunst, aga nõnda digust rää-
 gida, et teised waletama hakkavad, — on jälle
 kunst.

Kongressa pidada ei ole kunst, aga valitsuse
 ja raadteelaste „pulgatarif“ kottföldasse mita, —
 saab suur kunst olema.

Ultkäemaksu anda pole kunst, kuid seda mitte
 wastu wöita, — oli juba tsaari ajal kaunist ränk
 kunst.

Kirjutaks weel, ega see kunst ole, aga siis ta
 weel kirjutada, kui sul juba . . . no jah, seal ta
 on, sedasi edasi kirjutada — on juba kunstide kunst!

Rerge ja raske kunsti atlet :

August Brawò.

Poska surma puul.

Nipped-näpped.

Enamlane : „Tshort paber! Oeels wöinud
 illa selle rahuga weel natulene wiwitada. . . .“

*

Maamees : „Nož rahuingel on full puhlama
 läinud, aga rahupiip on metl alles. . . .“

Juut : „Waat' itlep minu, itlep minu : är
 tegep rahu ! Waat' Juimal ei oleks ka sellega nõus
 — Poska peale oma töö är surep, aga minu elap
 peale oma töö illa edasi! . . . Ar tegep rahu!“

*

Valitsus : „Meie diplomaatikale on antud
 suur körvalops. . . . Ei tea, kas surma mitte sahe-
 wöitlusel kutsuda?“

*

Usutav Õigu : „Veina tundemärgiks wöiksim
 mõni aeg endi foosolekul tel tima lohinguteta ašju
 ajada. . . .“

*

Wäljamaa : „See Gesti on meile palju pea-
 walu walmistanud ! Oma diplomaatikaga tahitis ta
 meid peaaegu üle kaaluda ! . . . Aga nüüd on
 meil põhjust de jure'ga natulene wiwitada. . . .“

Mis on naine?

Möttetark:

Eks inimene seis koos, see teada, kahest minast.
Üks mina waimline ja teine mina lihast.
Kuid naisel minasid on kolm — ei ole mingit teha sinna! —
Üks waimline, üks lihane ja siis veel — mehe mina!

*

Öigusteadlane:

Me teame, et paganatel orjaks oli naene,
ta elu oli wilets, ränk ja waene.
Kuid nüüd kultuura häwitand kõik selle paha
ja orja ahelad ka naese ümbert kiskund maha.
Ja nüüd on naasel õigused kõik nii ja na
ja abielus üheõigusline äriosanik on ta!

*

Arwuteadlane:

Naene on see arw, mis midagi ei ütle üksi olles,
kuid teise körwal saab kätte tähenduse alles.
Ta tihti mehe lükkab oma körwalt ära,
et rohkem helkida ja laial' heita sära,
kuid eksib ja jäab täitsa tähtsuseta ta
ja ei saa isegi murdnumbrina tarvitada teda.

*

Ametnik:

Naene, see on ülemus, kuri, tige, paha,
kuid ta siiski hea töö eest annab wahel rindu
raha.
Ja niisama tasapisi altkäe wahel ta
wõõrastele neid lizenza jagab välja ka!

*

Suurtükimees:

Naene see on pom m, täidet gaasiga,
ja nii väga kerge on ta lõhkema,
sellepärast tulega ta juure ärge minge,
sest ta kohe lõhkeb siis ja hävitab te hing.

*

Kaupmees:

Naene on üks sitsi sort, mis kord ka oli moodis,
kuid mis liiga kaua juba hoitud warjul poodis.
Ja nüüd hind tal langenud ja wäärtus kadund ka
ja ei taha ükski teda, ei ka maksuta! — x!

Kewade lähenemisega algavad ka kewadised tööd.
Wanad piigad paikavad hoolega südameid, sest kes teab,
missuguseid kawaleera eestulew suwi jälle toob!
Jöudu tööle! Päästke wanawara, ärge laske seda kaduma minna.

Koran.

(Moodne „sonett“.)

Ma korani, nii paksu, lehitsesin.
Mull' meeldima lõi tema armu-müütus,
Kui wōitude triumfi pühitsesin
Ja lahkus hingest tunniks maine tüütus.

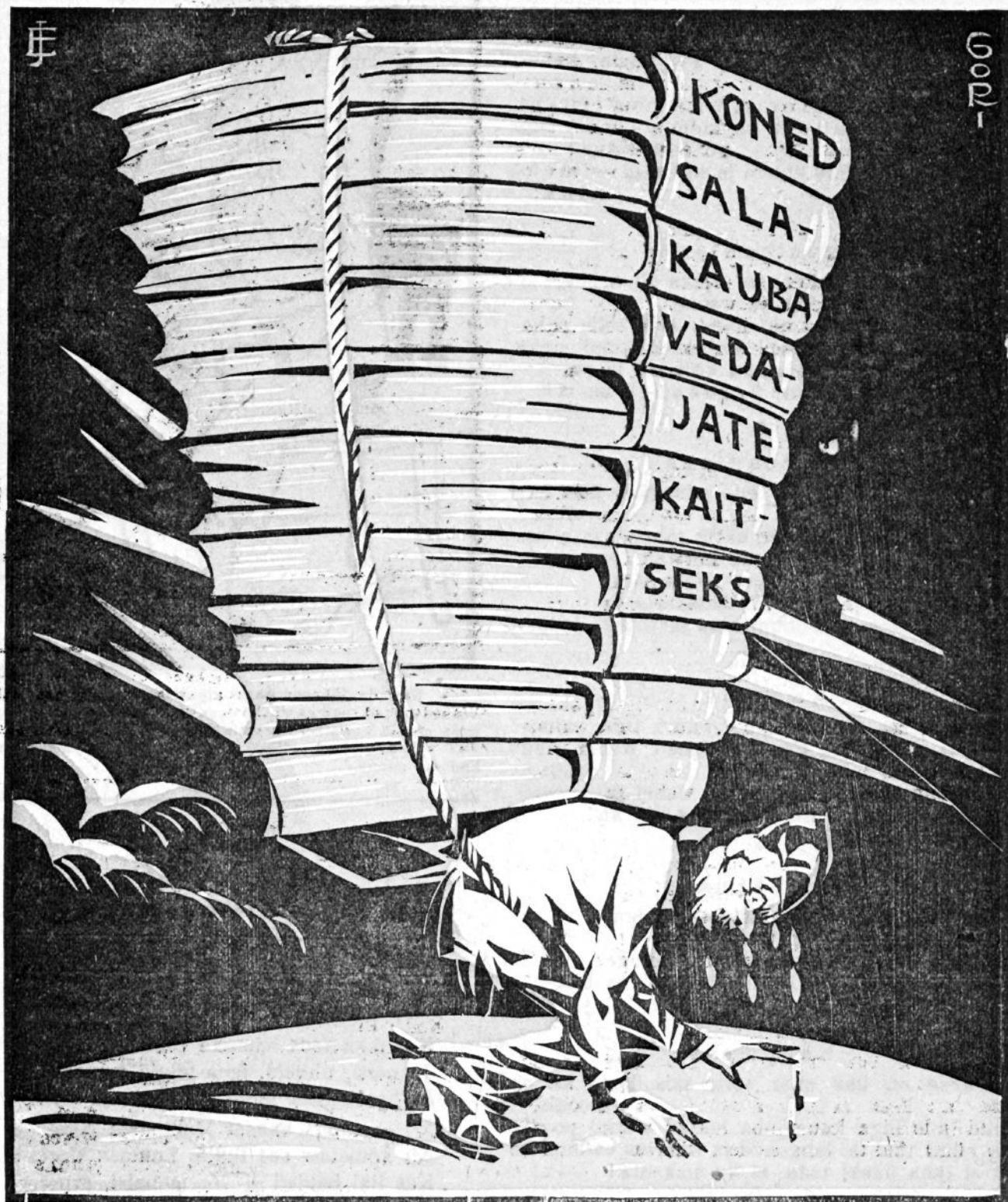
O, prohwet neile naisi lahkelt jagab.
Kes ikka teda suureks tunnistawad!
Ju naisi, uhkeid, igas telgis magab
Ja haaremites nümfid unistawad . . .

Hea tunda ennast Muhamedi peres:
Nii kõdistaw see tunne kuumas weres!
Kus iial heidad — louna naisi, pruune

Ju nopsis nagu walmind roosiõune.
Nii kõnnin õite radu, roose tallan
Ja liha-himu wiina hinge kallan.

J. Höbelaisk.

Raske koorem.

Käjakas: „Maallitlastel on praegu kõige raskemad elutingimised. Nemad kannavad oma séljas kõige raskemat koormat!!“

Järgmine „Mete Mats“, nr. 58 ilmub laupäeval, 27. märtsil.